

PĀRSKATS PAR BĀRIŅTIESAS DARBU

Burtnieku novada bāriņtiesa (turpmāk tekstā – bāriņtiesa) ir Burtnieku novada pašvaldības (turpmāk tekstā - pašvaldība) izveidota aizbildnības un aizgādības iestāde, kura Burtnieku novada administratīvajā teritorijā veic Latvijas Republikas Civillikumā, Bāriņtiesu likumā, citos normatīvajos aktos un šajā nolikumā paredzētās funkcijas.

Bāriņtiesa savā darbībā ievēro Satversmi, Saeimas ratificētos Starptautiskos līgumus, Latvijas Republikā spēkā esošos likumus, Ministru kabineta noteikumus, publisko tiesību principus, Latvijas Republikas Labklājības ministrijas rīkojumus, Pašvaldības domes lēmumus, Pašvaldības nolikumu un Darba kārtības noteikumus, Bāriņtiesas nolikumu, Pašvaldības domes priekšsēdētāja, izpilddirektora rīkojumus un norādījumus.

Bāriņtiesa prioritāri nodrošina bērna vai personas ar ierobežotu rīcībspēju personisko un mantisko interešu un tiesību aizsardzību.

Bāriņtiesas priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un ne mazāk kā trīs bāriņtiesas locekļus ievēlē attiecīgās pašvaldības dome uz pieciem gadiem. Par bāriņtiesas locekli var ievēlēt personas, kuras ieguvušas otrā līmeņa augstāko pedagoga, psihologa, jurista, sociālā darbinieka vai ārsta izglītību.

/Bāriņtiesu likuma 10.pants/

Lai uzsāktu pildīt amata pienākumus bāriņtiesā, 6 mēnešu laikā pēc ievēlēšanas jāapgūst **192 stundu** profesionālās pilnveides izglītības programma, saskaņā ar Bāriņtiesas likuma 10.panta 4.daļu un 05.12.2006. MK noteikumiem Nr.984 „Noteikumi par bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka un bāriņtiesas locekļa mācību programmas saturu un apmācības kārtību”.

Bāriņtiesas sastāvā ir bāriņtiesas priekšsēdētājs un vismaz trīs bāriņtiesas locekļi .

/Bāriņtiesu likuma 7.pants pirmā daļa/

Bāriņtiesas lietvedību kārto sekretārs vai pašvaldības norīkots darbinieks.

/Bāriņtiesu likuma 8.panta pirmā daļa/

Burtnieku novada bāriņtiesa ievēlēta ar Burtnieku novada pašvaldības 20.08.2014. lēmumu Nr.264 (protokols Nr.14, 31.punkts) šādā sastāvā:

priekšsēdētāja Inga Pāže,
priekšsēdētājas vietniece Dace Rika,
bāriņtiesas locekle Linda Korne,
Indra Mūrniece (**0,3** slodzes) un

ar 18.03.2015. lēmumu Nr.59 (protokols Nr.3, 2.punkts)
bāriņtiesas locekle Renāte Grišāne (**0,4** slodzes) .

LĒMUMA PIENĒMŠANAS GAITA

Saņemts personas iesniegums vai citas institūcijas vai fizisku personu ziņojums (arī anonīms).

Divu veidu lēmumi: koleģiālie un vienpersoniskie.

Bāriņtiesa uzsāk vispusīgu lietas apstākļu noskaidrošanu, pierādījumu iegūšanu, apkopošanu un izvērtēšanu, **lai pieņemtu bērna vai personas ar ierobežotu rīcībspēju interesēm visatbilstošāko lēmumu:**

- ja nepieciešams, iekārto lietu (veic ierakstus lietu reģistrācijas žurnālos, dokumentu uzskaites lapā, procesuālo darbību uzskaites lapā),
- veic dzīves apstākļu pārbaudi (sastāda aktu),
- pieprasa sociālajam dienestam informāciju par veikto sociālo darbu un iespēju bērnam atgriezties ģimenē,
- pieprasa informāciju ģimenes ārstam, izglītības iestādēm, citām bāriņtiesām, krīzes centriem, bērnu aprūpes iestādēm, policijai, prokuratūrai, probācijas dienestam un citām iesaistītajām institūcijām,
- noskaidro iesaistīto personu viedokļus (sarunu protokoli, protokoli par saņemto informāciju),
- nosūta personas pie sociālā dienesta psihologa atzinuma saņemšanai par personas vai ģimenes atbilstību aizbildņa, audžuģimenes, adoptētāja statusa iegūšanai,
- veic risku izvērtēšanu,
- pieprasa informāciju Sodurīcību reģistram,
- veic pienākumu un tiesību izskaidrošanu,
- sagatavo lēmuma projektu,
- koleģiālā sēdē pieņem lēmumu, to rakstiski noformē atbilstoši normatīvo aktu prasībām,
- pieņemtā lēmuma norakstus nosūta iesniedzējam, sociālajam dienestam, iesaistītajai bāriņtiesai, VSAA, UGF, PMLP, ja nepieciešamas tiesai, policijai u.c. institūcijām.

2016.gadā- 53 lēmumi

2017.gadā uz 31.07- 37 lēmumi

Turpmāka lietu pārraudzība, norēķinu pieprasīšana, pārbaudīšana (pieprasījumi bankām, pašvaldībai par nodokļu nomaksu), dzīves apstākļu pārbaudes, bērnu un personu ar ierobežotu rīcībspēju viedokļu noskaidrošana.

Dokumentu aprīte

2016.gadā

- sūdzību, iesniegumi un citi ienākošie dokumenti **385**;
- nosūtītā korespondence – **437**

2017.gadā uz 31.07

- sūdzību, iesniegumi un citi ienākošie dokumenti **259**
- nosūtītā korespondence- **292**

Saskaņā ar 22.05.2012. MK noteikumiem Nr.348 „Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmu noteikumi (NPAIS)” regulārs darbs **NPAIS sistēmā**: informācija jāievada **ne vēlāk kā 3 darba dienu laikā pēc informācijas ieguves. Sistēmu izmanto kā to iestāžu komunikācijas rīku, kuras lieto sistēmu** (ārstniecības personas, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, Ieslodzījuma lietu pārvalde, Izglītības un zinātnes ministrija, sociālās korekcijas izglītības iestādes, Sociālās integrācijas valsts aģentūra, pašvaldības iestādes: bāriņtiesa, pašvaldības policija, sociālais dienests, Valsts policija, Valsts probācijas dienests, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija, VSAA, Nacionālais veselības dienests, Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija, PMLP)

Informācijas iekļaušana, aktualizācija, arhivēšana, dzēšana- lietu reģistri, lēmumu reģistri, iesniegumu, saņemtās un nosūtītās korespondences reģistri un lietvedībā esošās lietas, kā vispusīga informācija par nepilngadīgo, par nepilngadīgā likumiskajiem pārstāvjiem, par vardarbību, kas tika vērsta pret nepilngadīgo, vecāku saskarsmes un aizgādības tiesību izmantošanas kārtību, par dzīvesvietas apmeklējumu, par personām, kuras uzturas dzīvesvietā u.c. informāciju.

Apmeklētāju pienemšana tiek nodrošināta visos 6 pagastos.

Aktīvo lietu skaits uz 01.01.2017.

Pagasts	Lietu skaits
Burtnieku pagastā	18
Ēveles pagastā	7
Matīšu pagastā	13
Rencēnu pagastā	22
Valmieras pagastā	64
Vecates pagastā	5
Kopā:	129

2017.gadā uz 31.07. no jauna klāt nākušās lietas- **25 lietas.**

4 pārrobežu lietas (Lielbritānijā, Skotijā, Zviedrijā un Vācijā) Tieslietu ministrijai atsakoties īstenot Centrālās iestādes funkcijas Latvijā Padomes 2001.gada 28.maija Regulas (EK) Nr.1206/2001 par dalībvalstu tiesu sadarbību pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās ietvaros, **bāriņtiesai bez TM starpniecības jāsastāda pieprasījums tās valsts oficiālajā valodā, uz kuras ārvalsts kompetento iestādi, kuras kompetencē ir iegūt pierādījumus** (noskaidrot bāriņtiesai nepieciešamo informāciju), **pieprasījums nosūtāms** (A veidlapa- attiecīgajā valodā) attiecīgās valsts kompetentajai iestādei.

BĒRNU UN PERSONU AR IEROBEŽOTU RĪCĪBSPĒJU INTEREŠU PĀRSTĀVĒŠANA TIESĀ

Bāriņtiesa pārstāv bērnu un personu ar ierobežotu rīcībspēju intereses gan civilprocesā (kā prasītājs, atzinuma sniedzējs), gan kriminālprocesā (kā cietušā pārstāvis, kā liecinieks):

- kā prasītājs civilprocesā par aizgādības tiesību atņemšanu vecākiem;
- atzinuma sniegšanai jautājumos par atsevišķas aizgādības noteikšanu un saskarsmes tiesību izmantošanas kārtības noteikšanu;
- par adopcijas apstiprināšanu;
- par bērnam vai personai ar ierobežotu rīcībspēju piederoša īpašuma atsavināšanu vai iekļāšanu (ja vērtība pārsniedz 14000 EUR)

- kā bērna vai personas ar ierobežotu rīcībspēju (cietušā, atbildētāja) interešu pārstāvis kriminālprocesā.

2016.gadā- bāriņtiesa pārstāvējusi bērnu un personu ar ierobežotu rīcībspēju **18 tiesas sēdēs**.

2017.gadā uz 31.07. – bāriņtiesa pārstāvējusi bērnu un personu ar ierobežotu rīcībspēju **17 tiesas sēdēs**.

2014.-2017. Administratīvajā rajona tiesā pārsūdzēts 1 lēmums- atstāts spēkā Bāriņtiesas lēmums.

VECĀKU UN BĒRNU PERSONISKĀS UN MANTISKĀS ATTIECĪBAS

- par bērna vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņu, ja vecāki par to nevar vienoties vai ja vecāki kopīgi pārstāv bērna personiskās interese, bet viens no viņiem nav sasniedzams;
- par atļaujas došanu stāties laulībā pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas;
- par vecāku domstarpībām bērnu audzināšanas jautājumos;
- par bērna mantas pārvaldīšanu;
- par vecāka aizgādībā esoša bērna nodošanu citas personas aizgādībā Latvijā vai ārvalstīs;
- par prasības pieteikuma iesniegšanu tiesā bērna interesēs.

2016.gadā – 9 lēmumi;

Uz 31.07.2017.- 6 lēmumi

1 atļaut pārdot īpašumu

2 pieņemt mantojumu

1 atraidīt mantojumu

2 rīkoties ar bērna kontu

AIZGĀDĪBAS TIESĪBU PĀRTRAUKŠANA, APROBEŽOŠANA UN ATJAUNOŠANA

- par pilngadības piešķiršanu pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas;
- par aizgādības tiesību pārtraukšanu un atjaunošanu, un prasības iesniegšanu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu un atjaunošanu;
- lietas un lēmumi (atzinumi) pēc tiesu pieprasījuma (atsevišķā aizgādība, aizgādības tiesību atņemšana pēc personas prasības, saskarsmes tiesības u.c.);
- par valsts sociālo pabalstu, atbalstu ar celiakiju slimiem bērniem, kuriem nav noteikta invaliditāte, un apgādnieka zaudējuma pensijas izmaksas pārtraukšanu vai atjaunošanu

2016.gadā – 12 lēmumi

Uz 31.07.2017.- 10 lēmumi

2 par aizgādības tiesību pārtraukšanu (no tiem 1 vienpersonisks lēmums)

4 par aizgādības tiesību neatjaunošanu (no tiem 2 par prasības celšanu tiesā)

2 par valsts sociālo pabalstu izmaksas pārtraukšanu

2 atzinumi tiesai bērna interesēs

AIZBILDNĪBA

- aizbildnības lietas;
- par bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās;
- par viesģimenes statusa piešķiršanu;

- par atzinuma došanu par personas spēju pienācīgi aprūpēt bērnu no audžuģimenes, no aizbildņa ģimenes Latvijā.

2016.gadā – 15 lēmumi;

Uz 31.07.2017.- 10 lēmumi

2 par aizbildņa iecelšanu

6 par aizbildņa atlaišanu

1 par bērna ievietošanu institūcijā

1 par atļauju šķērsot valsts robežu

9 mūsu bērni (8 aizbildņi)

11 mūsu bērni (9 aizbildņi citā pašvaldībā)

2 mūsu bērni (2 aizbildņi- Zviedrijā un UK)

2 mūsu bērni ārpusģimenes aprūpes institūcijā (Smiltenes Bērnu un ģimenes atbalsta centrs un Valmieras SOS ciemats)

Kopā:

23 mūsu novada bērni aizbildnībā

2 institūcijā

8 citu novadu bērni mūsu pārraudzībā (7 aizbildņi).

AUDŽUĢIMENES

- par laulātu (personu) piemērotību audžuģimenes pienākumu veikšanai un lietas par audžuģimenes statusa piešķiršanu;
- par bērnu ievietošanu audžuģimenēs;
- lēmumi audžuģimenēs ievietoto bērnu personisko interešu nodrošināšanā.

2016.gadā – 10 lēmumi

Uz 31.07.2017.- 4 lēmumi

2 par bērnu ievietošanu audžuģimenē

1 par atļauju audžuģimenē ievietotam bērnam uzturēties pie citiem radniekiem

1 par atļauju šķērsot robežu

Šobrīd novadā ir 12 audžuģimenes, kurās ievietoti:

28 citu novadu bērni

1 mūsu novada bērns

8 mūsu novada bērni ievietoti citu novadu audžuģimenēs

ADOPCIJA

- par personas atzīšanu par adoptētāju;
- par brāļu un māsu, pusbrāļu un pusbāsu šķiršanu Civillikumā noteiktajos gadījumos;
- par bērna nodošanu adoptētāju uzraudzībā līdz adopcijas apstiprināšanai;
- par pirmsadopcijas aprūpes izbeigšanu;
- par adopcijas atbilstību bērna interesēm.

2016.gadā- 4 lēmumi

Uz 31.07.2017.- 3 lēmumi

1 par laulāto atzīšanu par adoptētājiem

1 par šķiršanu adopcijas gadījumā

1 par iespējamo adopciju

4 bērni atrodas adopcijas procesā

ĀRPUSĢIMENES APRŪPE

	Latvijā	Burtnieku novada pašvaldībā
Aizbildnība	65 %	67%
Audžuģimene	17 %	26%
Institūcija	18 %	6%

AIZGĀDNĪBA

- par aizgādņa iecelšanu personām, aizgādņa atcelšanu vai atlaišanu no pienākumu pildīšanas;
- par aizgādņa iecelšanu promesošo vai pazudušo personu mantai, vai mantojumam, lietas par aizgādņa atcelšanu vai atlaišanu no pienākumu pildīšanas.

2016.gadā – 2 lēmumi

Uz 31.07.2017.- 4 lēmumi

**APLIECINĀJUMU IZDARĪŠANA UN
CITU UZDEVUMU PILDĪŠANA** saskaņā ar Bāriņtiesu likuma VII nodaļā noteikto:

- testamentu sastādīšana un apliecināšana
- pilnvaru sastādīšana un apliecināšana;
- pilnvarojumu atsaukšana;
- iesniegumu sastādīšana un apliecināšana;
- līgumu sastādīšana un apliecināšana;
- nostiprinājumu līgumu sastādīšana un apliecināšana;
- mantas sarakstu sastādīšana un apliecināšana;
- dokumentu norakstu un kopiju apliecināšana;
- palīdzība mantojuma lietu kārtošānā.

Nepieciešamības gadījumā apliecinājumu veic personu dzīvesvietā.

Gads/ notariālo darbību skaits	2016.gads	Uz 31.07.2017.
Burtnieku p.	40	33
Ēveles p.	6	1
Matīšu p.	27	25
Rencēnu p.	46	34
Valmieras p.	381	205
Vecates p.	8	5

ARHĪVS

- Bāriņtiesas individuālo lietu nomenklatūras sastādīšana, saskaņošana ar Valsts arhīvu;
- Bāriņtiesas arhivējamo lietu kārtošāna, aprakstīšana, uzskaitē un sagatavošana nodošanai un nodošana arhīvā.